

Berekraftig utvikling

- Tverrfagleg prosjekt i faga naturfag, samfunnsfag, engelsk og norsk. Det meste av fagstoffet kjem frå naturfag

Kompetanse-mål

Naturfag:

Hovudområdet dreier seg om forutsetningar for berekraftig utvikling, om mennesket sin plass i naturen, og om korleis menneskelege aktivitetar har endra og endrer naturmiljøet lokalt og globalt.

- Henta inn og bearbeida naturfaglege data, gjere berekningar og framstille resultat grafisk .
- Skrive forklarande og argumenterande tekstar med referansar til relevante kjelder, vurdeare kvaliteten ved eigne og andre sine tekstar og revidere tekstane
- Forklare betydninga av å sjå etter samanhengar mellom årsak og verknad, og forklara kvifor argumentering, ueinigheit og publisering er viktig i naturvitskapen .
- Identifisera naturfaglege argument, fakta og påstandar i tekstar og grafikk fra aviser, brosjyrer og andre media, og vurdere innhaldet kritisk.
- Observere og gje eksempl på korleis menneskelig aktivitet har påverka eit naturområde, undersøkje ulike interessegrupper sine syn på påverknaden og foreslå tiltak som kan verne naturen for framtidige generasjonar.
- Forklare hovudtrekk i teoriar for korleis jorda endrar seg og har endra seg opp gjennom tidene, og grunnlaget for desse teoriane .

Samfunnsfag:

- Gjere greie for indre og ytre krefter på jorda, rørsler i luftmassane, krinsløpet i vatnet, vêr, klima og vegetasjon og drøfte samanhengar mellom natur og samfunn.
- Undersøkje korleis menneske gjer seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressursar og teknologi i Noreg og i andre land i verda og drøfte premisser for berekraftig utvikling.
- Undersøkje og diskutere bruk og misbruk av ressursar, konsekvensar det kan få for miljøet og samfunnet, og konflikhtar det kan skape lokalt og globalt.
- Finne døme på hendingar som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis.
- Formulere spørsmål om forhold i samfunnet, planleggje og gjennomføre ei undersøking og drøfte funn og resultat munnleg og skriftleg.
- Bruke samfunnsfaglege omgrep i fagsamtalar og presentasjonar med ulike digitale verktøy og byggje vidare på bidrag frå andre.
- Skrive samfunnsfaglege tekstar med presis bruk av fagomgrep, grunnleggjende konklusjonar og kjeldetilvisingar

	<p><u>Engelsk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • forstå og bruke et generelt ordforråd knyttet til forskjellige emner • lese, forstå og vurdere ulike typer tekster av varierende omfang om forskjellige emner • bruke digitale verktøy og formkrav for informasjonsbehandling, tekstproduksjon og kommunikasjon • samtale om og formidle aktuelle og faglige emner • uttrykke seg med flyt og sammenheng tilpasset formål og situasjon • uttrykke og begrunne egen mening om forskjellige emner <p><u>Norsk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive informative og reflekterande tekstar på hovudmål med grunngjevne synspunkt og tilpassa føremålet, mottakaren og mediet • Bruke grunnleggjande prinsipp for personvern og opphavsrett når ein publiserer og bruker tekstar
Fagstoff	<p>Naturfag: Kapittel 7 (deler av) og kap. 8 (heile) i læreboka Samfunnsfag: Kapittel 2 (s. 36-43, 60-70 + samandraget s. 77) Engelsk: Kapittel 5 i tekstboka i engelsk, <i>Global warming - causes and effects</i>. Samt eksterne kjelder på nett. Norsk: ark om kjeldeliste og lesarinnlegg - sjå Norskpermen Nettstader: www.fn.no, www.agenda21.no, http://ung.fn.no/, http://www.globalis.no/, http://miljoagentene.no/, http://www.naturfag.no/artikkel/vis.html?tid=619152&within_tid=616447, http://www3.lokus.no/?marketplaceId=1892264&languageId=1&siteNodId=8400901</p>
Læringsmål / arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Lage omgrepskart på berekraftig utvikling <p><u>Naturfag</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjere greie for kva energikjelder som i dag er dei viktigaste i Noreg og i verda, og korleis det er venta at forbruket av dei ulike energikjeldene vil utvikle seg • Forklare kvifor energibruken i dag medverkar global oppvarming, og kva som kan gjerast for å redusere utsleppa av CO2 frå fossile energikjelder • Gje eksempel på korleis menneskelege aktivitetar har påverka miljøet lokalt og globalt. • Forklare korleis klimaendringane kan arte seg i nokre naturområde på kloden. • Forklare kva me meiner med biologisk mangfald og kvifor det er viktig, og seie kva plass raudlister har i arbeid med naturvern. • Identifisere synet hos ulike interessegrupper på påverknadar på naturområde. • Nemne tiltak som kan medverke til å verne naturen for framtidige generasjonar. <p><u>Samfunnsfag:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive ein argumenterande tekst om klima og miljø. • Vise refleksjon og forståing, samt utdjuping i tema. • Sjå dagsaktuelle tema i eit samfunnsfagleg perspektiv. <p><u>Norsk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive lesarinnlegg - sjå læringsmål over

	<ul style="list-style-type: none">• Lage kjeldeliste
Vurdering	<ul style="list-style-type: none">• Skrive lesarinnlegg, det skriftlege vert vurdert i norskfaget og faginnhaldet vert vurdert i naturfag/samfunnsfag• Munnleg framføring i engelsk. Framføring i gruppe med individuell vurdering• Samfunnsfag og naturfag: skriftlege prøvar